

Putin a Si Ťin-pching brání demokracii před západním diktátem: Svět je nyní v nové fázi. Označili zoufalý krachující Západ jenom za „jisté síly, které představují menšinu na světové scéně“

- CZ24 News | 11. února 2022

RUSKO/ČÍNA/USA: Petr Akopov analyzuje smysl společného prohlášení Ruska a Číny o nových mezinárodních vztazích, jimiž se svět posouvá za hranice dosavadního diktátu západní "liberální" demokracie

Společné prohlášení Ruska a Číny o mezinárodních vztazích, které podepsali Vladimír Putin a Si Ťin-pching 4. února v Pekingu, připomíná jiný dokument z historie vztahů obou zemí. A to ten nejdůležitější. 14. února 1950 podepsali Stalin a Mao Ce-tung v Moskvě smlouvu o přátelství, spojenectví a vzájemné pomoci mezi SSSR a ČLR. Obě komunistické země se tak staly oficiálními vojenskými spojenci. Tehdy, před více než sedmi desetiletími, to nebylo právě na čínský Nový rok (pouze 17. února přišel Zlatý tygr), ale obě země stejně jako dnes demonstrovaly světu svou jednotu. Mezi oběma únorovými dokumenty je však zásadní rozdíl.

Nejde o to, že dnes oba státy nespojuje formální vojenské spojenectví – současná úroveň vztahů je přesto hodnocena jako velmi vysoká. Ne náhodou se v prohlášení uvádí, že „rusko-čínské mezistátní vztahy nového typu převyšují politicko-vojenské aliance z období studené války“, což je narážka nejen na NATO, ale i na sovětsko-čínský vojenský pakt. Dvoustranné vztahy jsou nyní ještě pevnější než v 50. letech: tehdy třicetiletý pakt trval ve skutečnosti jen deset let – narušily ho mimo jiné neshody v otázce boje proti světovému imperialismu.

Proč to poprvé nevyšlo?

SSSR se od druhé poloviny padesátých let obecně přikláněl k mírovému soužití, zatímco Čína se domnívala, že je třeba urychlit světovou revoluci a bojovat za blížící se „pohřeb kapitalismu“ nikoli slovy, ale skutky. Rozdíl v přístupu byl způsoben nejen osobními vlastnostmi Chruščova a Maa, ale také postavením obou zemí. SSSR byl supervelmocí, která již platila obrovskou cenu za světový vliv, zatímco Čína se teprve vzpamatovávala ze století vnitřních nepokojů a ponížení ze strany vnějších mocností. Přestože obě země sdílely nejen ideály, ale i společného nepřítele, k zachování spojenectví to nestačilo – Moskva a Peking pohřbily důležitou alianci vlastníma rukama.

Vinu na tom nesly rovným dílem: zatímco Mao trpěl revoluční „závratí z úspěchu“ (v globálním měřítku, tj. přecenil možnosti a popularitu socialismu a komunistických idejí ve světě), Chruščova zradil obdobný voluntarismus a nepochopení čínského smyslu pro vlastní důstojnost. Číňané považovali jeho činy a slova za aroganci a velikášství, což bylo pro zemi, která se nedávno zbavila staletého útisku ze strany cizinců, nesnesitelné.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Smlouva z roku 1950 se nezmiňuje o USA – v podstatě však šlo o Spojené státy. Vzhledem k tomu, že Japonsko bylo v té době zemí okupovanou Američany a nemělo s nimi uzavřenou mírovou smlouvu, je protiamerické zaměření čínsko-sovětského paktu pochopitelné. Moskva a Peking nechtěly válčit s Washingtonem a rozhodně neměly v úmyslu na něj samy zaútočit – ale cítily se ohrožené americkými plány na ovládnutí světa.

V té době se USA propracovaly do čela anglosaského světa. A právě tento svět představoval hlavní hrozbu, a to ani ne tak pro komunistický globální projekt (Stalin se ho definitivně vzdal ještě před uzavřením paktu s Maem), ale pro SSSR a Čínu jako světové velmoci.

Sedmdesátiletý vývoj

Co se vlastně za dvaasedmdesát let změnilo? Vždyť i dnes si Anglosasové nárokují globální hegemonii, zatímco Rusko a Čínu cynicky líčí jako hrozbu světovému míru. Jen Rusko dnes poněkud více zaostává za USA než v padesátých letech minulého století (pokud porovnáme celkovou jeho sílu – vojenskou a především ekonomickou), zatímco Čína se naopak posunula na pozici světové ekonomické jedničky. Čili není to v podstatě stále stejné – Rusové a Číňané proti Anglosasům?

Ve skutečnosti se toho hodně změnilo – tehdejší svět byl obecně západní. A nešlo ani o to, že Evropa měla v té době ještě kolonie v Africe a Asii, ani o to, že spojená síla Západu výrazně převyšovala sílu sovětsko-čínskou. Pravidla hry a světový řád určoval Západ, tedy Anglosasové. Ano, komunistická ideologie exportovaná ze SSSR pro ně byla nesmírně nebezpečná, ale plány globalizace se realizovaly již tehdy. Evropa a Japonsko byly pod anglosaskou kontrolou, Asie a Afrika coby subjekty světové politiky neexistovaly, Latinská Amerika byla zadním dvorkem USA. Nezávislá Indie teprve vznikala a musela se nejprve vymanit z tvrdého britského područí.

SSSR se svými evropskými vazaly a ČLR se Severní Koreou byly sice viditelné, ale byly cizorodou součástí jiného světa, v němž se musely učit hrát svou vlastní hru. Pokus o měření sil s USA (korejská válka) ztroskotal: Číně (podporované SSSR) se pouze podařilo obnovit dřívější status quo v blízkosti svých hranic, nikoli však Američany vyhnat. Vietnamská zkušenost byla sice o něco úspěšnější, ale zásluhu na tom měl spíše hrdinný vietnamský lid (samozřejmě s obrovskou podporou SSSR a ČLR).

Kdyby se Moskva a Peking v šedesátých letech nerozkmotřily a spolupracovaly v Africe, v Asii a na světové scéně vůbec, dějiny by se možná odvíjely jinak, nicméně obě země se nakonec vydaly samostatně svou vlastní cestou. Se Západem se nejprve ČLR a poté SSSR usmířily, nicméně Sovětský svaz se zhroutil (nikoli ze strachu z konfrontace), zatímco Čína vzlétla jako drak (a neměli bychom v tom přeceňovat zásluhy Západu). Nyní se obě země znovu ocitly pospolu – a opět proti Anglosasům. Jenomže v zásadně odlišné situaci.

Všechno je jinak

Západ již není hegemonem. Není náhodou, že Putin a Si v prohlášení označují Anglosasy za „jisté

síly, které představují menšinu na světové scéně“ – to není trolling, ale realita. Jistě, Anglosasům podléhající hráči jsou stále nejmocnější a stále disponují největší vojenskou silou, ale tento megalomanský projekt se vnitřní vahou hroutí. Atlantická globalizace, to nejsou pouze peníze a armády, ale také pravidla hry, instituce, elity, ideologie a propaganda. A co je nejdůležitější, je to přesvědčení velké části světa, že „tyto síly“ na to mají právo a schopnosti.

Jenže už chybí víra i strach z dlouhých prstů Anglosasů – a také už nejsou ani peníze, za něž by se dalo všechno koupit. Nemluvě o tom, že Rusko a Čína nejsou na prodej. Navíc odmítají hrát podle vnucovaných pravidel. A to nejen ve vojensko-geopolitickém či ve finančně-obchodním směru, ale také v ideologickém. Rusové a Číňané sice v současnosti nemají jednotící ideu podobnou komunismu, ale ani Anglosasům nedovolí hrát podobné hry.

Není náhodou, že první ze čtyř kapitol výše uvedeného prohlášení je věnována... demokracii. Čtete správně, jde přesně o totéž téma, jež se Anglosasové snaží využít v boji proti Číně a Rusku a pořádají za tím účelem propagandistické summity. Putin a Si vysvětlují:

„Naše strany jsou zajedno v tom, že demokracie je univerzální hodnotou, nikoli výsadou jednotlivých států, a její podpora a obrana je společným úkolem celého světového společenství.

Vycházíme z toho, že demokracie je způsob, jak se občané podílejí na vládě své země v zájmu podpory veřejného blaha a zajištění principu lidovlády. Demokracie se uskutečňuje ve všech oblastech veřejného života a v rámci všennárodního procesu, odráží potřeby všeho lidu a jeho vůli, zaručuje práva lidí, uspokojuje jejich potřeby a chrání jejich zájmy. Demokracie se neřídí žádnými šablonami. V závislosti na společensko-politické struktuře, historii, tradicích a kulturních zvláštěnostech konkrétního státu mají jeho občané právo zvolit si formy a metody uplatňování demokracie odpovídající specifikům daného státu. Pouze občané daného státu mají právo posoudit, zda jejich stát je či není demokratický. Obě strany konstatují, že respektují demokratické zřízení a tradice jiných států.“

Demokracií proti demokratuře

A nejde čistě o požadavek „nevměšování se Západu do cizích záležitostí“:

„Strany konstatují, že demokratické principy se mají uplatňovat nejen v domácí správě, ale i na globální úrovni. Pokusy jednotlivých států vnucovat ostatním zemím své „demokratické standardy“, nárokovat si monopol na posuzování dodržování demokratických kritérií, vymezovat dělící linie na ideologickém základě, včetně vytváření úzce vyhraněných bloků a účelových aliancí, jsou ve skutečnosti příkladem pohrdání demokracií a ústupu od jejího ducha a hodnot. Takové pokusy o hegemonii představují vážnou hrozbu pro světový i regionální mír a stabilitu a podkopávají udržitelnost světového pořádku.“

Rusko a Čína své modely prostě nikomu nevnučují. Nehájí však pouze své vlastní právo žít svým způsobem a podle svého způsobu myšlení a tradic, ale vyzývají k tomu také všechny národy a civilizace. Putin a Si tím nejen vyražejí Anglosasům z rukou jejich oblíbenou zbraň (a obracejí demokracii proti samozvaným „demokratizátorům“), ale nabízejí světu ideu suverenity a civilizačního sebeurčení. Což je velice aktuální právě nyní, kdy se anglosaští globalizátoři snaží zlikvidovat veškerou rozmanitost lidského společenství. Tyto pokusy jsou však podle Ruska a Číny odsouzeny k neúspěchu, neboť svět nezadržitelně vstupuje do nové éry.

A v ní se obě země – jedna největší, druhá nejlidnatější – nerozcházejí: „Přátelství mezi oběma státy nemá hranice, kooperace nezná zakázané zóny, posilování dvoustranné strategické spolupráce není namířeno proti třetím zemím, není ovlivněno nestabilním mezinárodním prostředím a situačními

změnami ve třetích zemích". Něco takto stavěného je obtížné rozklížit.

Jinými slovy: v anglosaském tlaku na globální uniformitu Čína s Ruskem prohlašují, že si nade vše cení své jedinečnosti a suverenity. A spojují se právě proto, aby si tyto hodnoty udržely.

[Zdroj](#)

Překlad: protiproud